

2011-07-01

Dnr 43-2009-3755

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Johannesskolan
i stadsdel Centrum, Malmö kommun

2011-07-01

1 (3)

Dnr 43-2009-3755

Rektorn vid Johannesskolan
Centrums stadsdelsfullmäktige

Tillsyn i Johannesskolan

Förskoleklass
Grundskola årskurs 1-9

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Johannesskolan och stadsdel Centrum skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Tillsynen av Johannesskolan har visat på en verksamhet där både skollledning och lärare under de senare läsåren lagt ett ökat fokus på kunskapsuppdraget och på att höja elevernas kunskapsresultat. Intervjuer med skolledningen såväl som med personalen tyder också på att det finns höga och tydliggjorda förväntningar på elevernas förmåga och skolan arbetar aktivt för att öka elevernas inflytande i takt med stigande ålder och mognad.

Kunskapsresultaten, såsom genomsnittligt meritvärde, andel behöriga till nationell gymnasieskola och andel elever som nått målen i alla ämnen har ökat under perioden 2007-2009 för att år 2010 sjunka till under 50 procent. Trots skolans arbete för att öka kunskapsresultaten har skolan således en bekymmersamt stor andel elever som inte når målen i alla ämnen. Skolan behöver därför utveckla sina former för uppföljning och utvärdering av de insatta åtgärderna, ett arbete som ytterst åvilar rektorn. Vid Skolverkets tillsyn år 2005 fanns ett behov av förbättringsinsatser när det gäller inriktningen på stödinsatser och detta är ett arbetsområde som kvarstår och som skolan måste rikta uppmärksamhet mot.

2011-07-01

2 (3)

Dnr 43-2009-3755

Skolan behöver göra ytterligare insatser för att få till stånd ett gott klimat och inte minst lägga vikt vid att involvera eleverna för att kartlägga vilka insatser som behöver göras för att förhindra att elever blir utsatta för kränkande behandling. Planen mot kränkande behandling svarar inte mot författningarnas krav.

Skolinspektionen har i tillsynen av Johannesskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Skolan ger inte alla elever möjligheter att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen (Lpo 94, 2.2 Kunskaper, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen, kursplaner, Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag).
- Skolans individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen som ska ge elev och vårdnadshavare information om elevens kunskapsutveckling uppfyller inte i alla delar författningens krav (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Rektorn tar inte tillräckligt stort ansvar för att såväl utbildning som betygsättning är likvärdig på skolan (1 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpo 94, 1 Skollagens värdegrund och uppdrag).
- Samverkan mellan lärarna sker inte i tillräcklig omfattning så att undervisningen ger eleverna möjlighet att få överblick och se sammanhang. (Lpo 94, 2.2 Kunskaper).
- Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte i alla delar författningarnas krav (14 a kap. 6 och 8 §§ 1985 års skollag).
- Särskilt stöd ges inte i tillräcklig omfattning till elever som har svårigheter i skolarbetet (4 kap. 1 § 1985 års skollag, 5 kap. 1 § grundskoleförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilaga 2.

Rektor och stadsdel Centrum har ansvar för att skolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast sex månader från den dag beslutet för stadsdel Centrum meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och stadsdel Centrum snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

Beslutet är fattat utifrån de bestämmelser som gällde vid beslutstillfället. Uppföljningen av detta beslut kommer dock att ske efter de skolförfattningar som börjar gälla den 1 juli 2011. Vid bedömningen av vidtagna åtgärder kommer därför hänsyn tas till hur författningarna eventuellt har ändrats.

2011-07-01

3 (3)

Dnr 43-2009-3755

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsråden Lena Godin och Cecilia Rösténus.

På Skolinspektionens vägnar

Lotta Kårlind
Enhetschef

Lena Godin
Utredare

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Johannesskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i stadsdel Centrum under våren 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i stadsdelen. Skolinspektionen besökte Johannesskolan den 27 och 28 april 2011.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela stadsdelen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i stadsdelen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i stadsdelen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast sex månader efter att stadsdelsbeslutet meddelades. Skolinspektionens tillsyn i Malmö kommun kommer slutligen att redovisas i ett kommunövergripande beslut som även avser den verksamheten som delegerats till stadsdelsnämnderna. Beslutet riktas till Malmö kommun såsom huvudman och ytterst ansvarig för den delegerade verksamheten.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från stadsdelen och Johannesskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Johannesskolan intervjuades rektorn, biträdande rektor, lärare, annan personal och elever. Även annan information om stadsdelen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats ([www.skolinspektionen.se/Tillsyn & granskning](http://www.skolinspektionen.se/Tillsyn_&_granskning)).

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Johannesskolan

Johannesskolan	Antal elever
Förskoleklass	34
Grundskola	248

Källa: Skolans uppgifter, maj 2011

Johannesskolan ligger i centrala Malmö och är sedan höstterminen 2009 sammanslagen med Magistratskolan. Skolans elever kommer från hela stadsdelen och även från andra stadsdelar i Malmö. Utbildningen på Johannesskolan omfattar förskoleklass, grundskola årskurs 1-9 och så kallad förberedelseklass. Verksamheten, som är organiserad i fyra arbetslag, leds av en rektor och en biträdande rektor. På skolan finns fritidshem, bibliotek, elevcafé och fritidsgård.

Elever från Monbijouskolan har slöjd, idrott och hälsa samt hem- och konsumentkunskap på Johannesskolan.

Tillsynsprotokoll för Johannesskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och

utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning och betyg

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolan ger inte alla elever möjligheter att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen (för årskurs 3 i svenska/svenska som andraspråk och matematik).

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan

2 kap. 6 § grundskoleförordningen

Kursplanerna

Motivering:

Av läroplanen framgår att det är skolans och huvudmannens ansvar att eleverna ges möjlighet att uppnå de mål som anges för utbildningen och skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Kursplanerna anger de kunskapsmål som eleverna ska ha uppnått efter den tredje, femte och nionde årskursen.

Kunskapsresultaten, såsom genomsnittligt meritvärde, andel behöriga till nationell gymnasieskola och andel elever som nått målen i alla ämnen har ökat under perioden 2007-2009 för att år 2010 sjunka till under 50 procent.

Enligt Skolverkets statistik för år 2010 är andelen elever i årskurs 9 som nått målen i alla ämnen på Johannesskolan 46 procent, andelen elever som blev behöriga till gymnasieskolan 75 procent och det genomsnittliga meritvärdet 179, ett resultat som sjunkit med 35 meritpoäng de senaste två åren.

Resultaten på Nationella proven 2010 visar att 81 procent av eleverna årskurs 9 nådde målen i engelska, 90 procent i matematik och 79 procent i svenska/svenska som andraspråk.

Av Johannesskolans egna sammanställningar över måluppfyllelsen kan inspektionen konstatera att eleverna i årskurs 5 har näst intill 100 procentig måluppfyllelse i de flesta ämnen medan Skolverkets sammanställning av de nationella ämnesproven visar lägre resultat. År 2010 nådde uppemot 80 procent av de 24 elever som genomförde de nationella proven i engelska och svenska/svenska som andraspråk målen medan strax under 70 procent av eleverna (23 elever) nådde kravnivån i matematik.

Mot bakgrund av de sjunkande resultaten måste skolan öka sin medvetenhet om den enskilde elevens kunskapsutveckling i samtliga ämnen men också resultaten på elevgrupp- och skolnivå.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering****Bedömning:**

Skolans individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen som ska ge elev och vårdnadshavare information om elevens kunskapsutveckling uppfyller inte i alla delar författningens krav.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Enligt grundskoleförordningen ska läraren i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

De individuella utvecklingsplaner från Johannesskolan som Skolinspektionen tagit del av varierar i kvalitet vad gäller beskrivningarna i de skriftliga omdömena om elevens kunskapsutveckling i förhållande till målen. Vissa omdömen redogör mycket kortfattat om eleven når målen och har inte någon beskrivning av elevens kunskapsutveckling med koppling till målen i ämnet. I skolans individuella utvecklingsplaner beskrivs sällan vilka insatser skolan tillsammans med eleven ska vidta för att eleven ska nå målen och utvecklas så långt som möjligt. Ibland redogörs istället för elevens beteende utan koppling till några mål. Detta leder till att eleverna inte har tillräcklig information om sin kunskapsutveckling och vad de behöver arbeta med för att nå en ökad måluppfyllelse.

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering**Bedömning:**

Rektorn tar inte tillräckligt stort ansvar för att såväl utbildning som betygsättning är likvärdig på skolan.

Författningsstöd:

1 kap. 2 § 1985 års skollag

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag

Motivering:

Skollagen anger att utbildningen ska vara likvärdig och i detta avseende har skolans bedömning och betygsättning en viktig betydelse. I intervjuer med rektorn och lärare

framkommer att lärarna på Johannesskolan inte i tillräcklig utsträckning samverkar i arbetet med att säkerställa en likvärdig bedömning. Det förekommer ett visst samarbete med andra betygsättande skolor, ibland på initiativ av enskilda lärare, men något kontinuerligt pågående system finns inte. Rektorn behöver därför se till att skolan har tydliga rutiner så att en likvärdig bedömning och betygsättning kan säkerställas.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

Samverkan mellan lärarna sker inte i tillräcklig omfattning så att undervisningen ger eleverna möjlighet att få överblick och se sammanhang.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper

Motivering:

Läroplanen anger att lärare ska samverka med varandra i arbetet med att få eleverna att nå utbildningsmålen. Rektorn har ett ansvar för att det i skolan utvecklas samarbetsformer för att stödja varje elevs mångsidiga utveckling och lärande. Enligt läroplanen ska också samarbetsformer utvecklas för att stödja elevers utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv.

I intervju med rektorn och lärare framkommer att samverkan i första hand sker inom arbetslaget men att skolans samarbetsformer mellan arbetslagen och lärare från olika åldersgrupper begränsar sig till tema- och friluftsdagar. Överlämnandekonferenser sker från årskurs 5 till årskurs 6 men samarbete för att, utifrån de nationella målen, stödja alla elevers långsiktiga utveckling och lärande förekommer däremot i begränsad utsträckning.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero**Bedömning:**

Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte i alla delar författningskraven.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § 1985 års skollag

Motivering:

Av skollagen framgår att skolan årligen ska upprätta en plan mot kränkande behandling med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska bygga på en kartläggning och innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som man avser att påbörja eller genomföra under det kommande året och hur åtgärderna som genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Johannesskolan har en likabehandlingsplan mot kränkande behandling men planen är inte tillräckligt konkret och innehållet är okänt för både elever och lärare.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Särskilt stöd****Bedömning:**

Särskilt stöd ges inte i tillräcklig omfattning till elever som har svårigheter i skolarbetet

Författningsstöd:

4 kap. 1 § 1985 års skollag,

5 kap. 1 § grundskoleförordningen

Motivering:

Enligt grundskoleförordningen ska särskilt stöd ges till elever som har svårigheter i skolarbetet. Då det framkommer att en elev på Johannesskolan kan ha behov av särskilda stödåtgärder utreds behovet och åtgärdsprogram utarbetas. Flera lärare berättar hur de på olika sätt försöker möta elevernas skiftande stödbehov, men många av de intervjuade lärarna menar att ansvaret vilar alltför tungt på klassläraren, som ensam har ansvar för undervisningen under en mer eller mindre stor del av dagen. Möjligheterna att kunna möta varje elevs stödbehov är begränsade och tillgången till specialpedagogiska insatser än mer begränsad, inte minst i årskurserna 6 – 9.